

ВСТУП УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ, ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено основні переваги та недоліки вступу України до Європейського Союзу. Розглянуто позитивні та негативні сторони цього союзу.

Ключові слова: ЄС, Україна, вступ, держава, переваги та недоліки.

Abstract

The main advantages and disadvantages of Ukraine's accession to the European Union are investigated. The positive and negative sides of this union are considered.

Keywords: EU, Ukraine, accession, state, advantages and disadvantages.

Вступ

Серед актуальних проблем розвитку Української держави питання європейської та євроатлантичної інтеграції є одним із найбільш складних і неоднозначних. Відомо, що євроінтеграція є головним зовнішньополітичним пріоритетом України. Після останніх двох розширень ЄС зона його впливу вперше наблизилась до західних кордонів України. Змінився ландшафт Європи по кордонах. Внаслідок цього Україна опинилася за штучно створеними розподільчими лініями на Європейському континенті.

Основна частина

Європейська інтеграція України – складний, багаторівневий, поступовий процес в різних сферах – політичній, економічній, соціальній, культурній. Але саме психологічний фактор – свідомий європейський вибір громадян, підтримка руху країни до ЄС, утвердження в українському суспільстві європейської ідентичності – є найважливішою складовою повернення Києва до європейської спільноти. Мета цієї статті – окреслити динаміку ставлення громадян України до ЄС, дослідити специфіку процесів європейської самоідентифікації населення України за останні роки.

З набуттям незалежності України поступово визначився головний вектор її розвитку – інтеграція до європейського співтовариства. Євроінтеграційна ідея є свідомим і природним стратегічним вибором українського суспільства, підтвердженим багатьма випробуваннями. Дороговказом внутрішніх реформ стала Угода про асоціацію з ЄС, яка набула чинності у 2017р. Україна рухається на шляху до ЄС. Очевидно, не так швидко як би хотілося. З одного боку, існує чимало внутрішніх проблем, що уповільнюють проєвропейські реформи. Небезпечним є й вплив російського фактору. З іншого боку, і ЄС нині перебуває на етапі складних трансформацій, у пошуках нової моделі розвитку.

Основними формами співробітництва України та Європейського Союзу сьогодні є технічна допомога, торгівля та інвестиційна діяльність. За обсягами технічної допомоги з боку ЄС Україна займає друге після Росії місце серед колишніх радянських республік. Головними пріоритетами такої допомоги, що здійснюється в межах програми ТАСІС, є ядерна безпека та захист довкілля, реструктуризація державних підприємств, розвиток приватного сектора. Крім внутрішніх перешкод щодо вступу України в ЄС, все більшої ваги набувають перешкоди зовнішні. Так, після останнього розширення ЄС на Схід в середовищі політиків та економістів країн-членів Євросоюзу почали проявлятися песимістичні настрої відносно прийняття України до ЄС. Але вступаючи до будь-якого об'єднання країна повинна проаналізувати всі позитивні та негативні перспективи для себе.

Політичні вигоди від вступу України до ЄС

Європейська колективна безпека. В інтересах Європейського Союзу є забезпечення миру та стабільності в межах своїх кордонів, щоб мати своїми сусідами стабільні та демократичні держави з прогнозованою і дружньою зовнішньою політикою. Будучи членом ЄС, Україна буде залучена до Спільної європейської політики безпеки та оборони (СЄПБО), яка гарантуватиме Україні державний суверенітет і територіальну недоторканість.

Економічні вигоди

Макроекономічна стабільність. При підтягненні економічних показників України до європейських стандартів, створенні в країні розвинутого ринку, закріпленні тенденції до економічного зростання, вдосконаленні законодавства, розбудові демократичного суспільства, як неодмінної умови вступу України до ЄС, вже саме по собі принесе Україні неабиякі економічні переваги, оскільки прагнення приєднатися до ЄС стимулюватиме керівництво нашої держави чим скоріше досягти бажаних результатів та гарантувати економічну стабільність та зростання добробуту.

Співпраця України з Європейським Союзом необхідна для технологічного оновлення українського виробництва. Виробничі технології українських підприємств відстають від тих, що їх використовують передові європейські країни, Україна не має капіталу, необхідного для модернізації наявних та створення нових сучасних підприємств.

Соціальні перспективи

Реформування освіти, охорони здоров'я, соціального захисту. Внаслідок пріоритету захисту прав людини на території ЄС діють ефективні механізми надання першочергових соціальних послуг – освіта, охорона здоров'я тощо, а тому приєднання України до ЄС буде корисним у сфері соціального захисту громадян. В Україні наразі гостро постали проблеми реформування освіти, охорони здоров'я, вироблення та запровадження механізмів багатоканальності фінансування медичної галузі, забезпечення керованого розвитку платних медичних послуг та введення державного соціального медичного страхування, оптимального співвідношення між наданням медичних послуг і свободою їх вибору.

Політичні недоліки

Часткова втрата суверенітету. Хоча ЄС передбачає безліч зручностей для своїх країн-членів (як наприклад вільний перетин кордонів), чимало мешканців цих країн побачило у ньому небезпеку для власної національної самобутності. Референдуми про вступ до ЄС, що їх проводили країни перед ратифікацією Маастрихтського договору, яскраве тому підтвердження. Невизначеність стратегії розвитку ЄС. ЄС складається з мегадержавних блоків, які перебувають у стані конкуренції та суперництва. Саме між ними проходять основні лінії можливого розколу ЄС. Між Німеччиною, Францією і Великою Британією триває прихована боротьба за лідерство. Італія та Іспанія активно претендують на входження до „ліги грандів” Європейського Союзу. Середні й малі країни ЄС прагнуть зміцнення свого статусу. В ЄС досі не вироблено єдиної концепції подальшого розвитку інтеграційного процесу. Це все створює невизначеність у майбутньому ЄС, місця та ролі України в ньому, подальших перспектив політичного становища та стану економіки.

Погіршення взаємин з країнами СНД: відомо, що Україна, як колишня республіка СРСР, протягом сімдесяти років була інтегрована у спільну радянську економічну систему та тісно пов'язана з іншими республіками у двосторонніх взаєминах, з якими діють десятиріччями налагоджені процедури взаємної торгівлі

Економічні недоліки

Втрата конкурентоспроможності певних галузей. Одним із найістотніших негативних чинників, дія якого активізується при вступі до ЄС, зокрема з набуттям членства в СОТ, є те, що окремі вітчизняні виробники можуть виявитися не готовими до жорсткої міжнародної конкуренції. Україна має сьогодні невисокий, за міжнародними критеріями, потенціал конкурентоспроможності. Також,

запровадження єдиної валюти — євро — не дозволить застосовувати такий механізм компенсації своєї неконкурентоспроможності як девальвація валюти, що буде перешкодою до стимулювання експорту країни. Зростання іноземних інвестицій у вітчизняну економіку, крім зазначених вище позитивних моментів, може мати й суттєві недоліки, оскільки власниками основних засобів виробництва будуть не українські, а іноземні підприємці.

Соціальні недоліки

Ускладнення візового режиму зі східними сусідами. Вступ України в ЄС та запровадження в ній Шенгенської зони, разом з відкриттям кордонів в Європу, в той же час принесе перешкоди з пересуванням громадян України та інших країн СНД, зокрема з Росією, Білорусією, кавказькими країнами.

Висновки

Отже, можна зробити висновок, що при вступі до ЄС Україна отримає ряд значних переваг, але щоб уникнути існуючих загроз треба поступово впроваджувати стратегічні напрями розвитку ЄС в українську економіку та розробити програму дій щодо безболісної інтеграції України, із урахуванням існуючих загроз та досвіду країн, які нещодавно вступили до ЄС

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. <http://razumkov.org.ua/statti/ukraina-na-shliakhu-do-yes-otsinky-dumky-i-spodivannia-hromadian>
2. Соціологічні дослідження Центру Разумкова. Журнал «Національна безпека і оборона», № 8-9. 2015р. с. 59-76. Журнал «Національна безпека і оборона» № 9-10. 2016р. с. 45-53.
3. План дій „Україна — ЄС” Європейська політика сусідства, ухвалена КМУ від 12.02.2005 р. [Текст] // Урядовий кур’єр. — 2005. — № 13. — С. 4 — 8.
4. Заплатиский С. Нищие в раю или Год жизни в элитарном обществе / С. Заплатиский // Вести сегодня. — 2007. — № 51. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://rus.delfi.lv/news/press/vesti/Украина и Европейский Союз: концепция экономического сотрудничества](http://rus.delfi.lv/news/press/vesti/Украина%20и%20Европейский%20Союз:%20концепция%20экономического%20сотрудничества) // Тезисы докладов региональной конференции “Проблемы и перспективы формирования цивилизованного общества в Украине” [Текст]. — Донецк, 1995. — С. 63.
5. Корнієнко В. О. Партийна ідеологія: система цінностей, або синдром «суспільної кататонії»? [Текст] / В. О. Корнієнко, С. Г. Денисюк, О. В. Буряченко // Гілея : збірник наукових праць [гол. ред. В. М. Вашкевич]. — К. : ВІР УАН, 2017. — Вип. 117. — С. 253–269.
6. Корнієнко В. О. Реалізація ідеалу соціально-правової держави в українському суспільстві [Текст] / В. О. Корнієнко // Право України : юридичний журнал. — 2001. — № 2. — С. 47-53.
7. Корнієнко В. О. Політичний ідеал як проблема вибору [Текст] / В. О. Корнієнко // Людина і політика : український соціально-гуманітарний журнал. — 2001. — № 2. — С. 139-150.
8. Корнієнко В. О. Лобіювання як засіб реалізації політичних інтересів [Текст] / В. О. Корнієнко, С. П. Годний // Innovative solutions in modern science. - Dubai : ТК Meganom, 2017. - No 1(10). - С. 19-25.
9. Ващенко К. О. Політологія для вчителя [Текст] : навчальний посібник / К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко. - Київ : Вид-во імені М. П. Драгоманова, 2011. — 406.
10. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс] : [онлайн-гід з питань євроатлантичної інтеграції] : [електронний] навчальний посібник / В. О. Корнієнко. - Електронні текстові дані (1 файл (PDF) : 20,2 Мбайт). - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 147 с.

Слободяник Ольга Олександрівна – студентка групи ЕКО-176, Інститут екологічної безпеки та моніторингу довкілля, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, е – mail: olgarizhenko557@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Slobodjanyk Olga Oleksandrivna - student group ECO-17b, Institute of Environmental Safety and Environmental Monitoring, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya, olgarizhenko557@gmail.com

Scientific supervisor: **Valeriy Olexandrovych Kornienko** - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.

